

Δρ Γεώργιος Μικελλίδης MD, MRCPsych,
CCT (UK) Ψυχίατρος

Για παράδειγμα οι Ψυχίατροι στην Κύπρο: Κανονισμοί Ιατρικής Επαγγελματικής Δεοντολογίας του 1991 και ΨΕΚ

ΑΡΘΡΟ 1 ΨΕΚ

α. Ο ψυχίατρος γενικά είναι ταγμένος να εκτελεί το έργο του ευσυνείδητα, ανθρωπιστικά και σύμφωνα με τα **ιατρικά ήθη** και θέσμια σεβόμενος την **ανθρώπινη αξιοπρέπεια**.

ΑΡΘΡΟ 2

- α. Η ιατρική δεοντολογία και η επαγγελματική υπευθυνότητα **απαγορεύουν** στον ψυχίατρο να ικανοποιεί διές του ανάγκες εκμεταλλευόμενος τους ασθενείς του ιδιαίτερα λόγω της έντονα προσωπικής και συχνά συναισθηματικής φύσης της σχέσης ασθενή - ψυχιάτρου.
- β. Ο ψυχίατρος δεν συμμετέχει σε πράξεις που αποκλείουν, **διαχωρίζουν** ή μειώνουν την αξιοπρέπεια του ασθενή και που βασίζονται σε διαφορές φυλής, φύλου, χρώματος, ηλικίας, κοινωνικοοικονομικού επιπέδου ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

- **ΑΡΘΡΟ 3**

Ο ψυχίατρος σέβεται το δικαίωμα των ασθενών, των συναδέλφων και άλλων συγγενών επαγγελματιών είναι **ο φρουρός** των εμπιστευτικών πληροφοριών των ασθενών μέσα στα πλαίσια του νόμου.

Συγκατάθεση

Η συμφωνία ανάμεσα στον ασθενή και τον θεράποντα για παροχή φροντίδας.

Έγκυρη συγκατάθεση προϋποθέτει:

- Επαρκείς πληροφορίες
- Ικανότητα λήψης αποφάσεων
- Χωρίς εξαναγκασμό (εκούσια απόφαση)
- Κανείς δεν μπορεί να λάβει αποφάσεις για λογαριασμό ενηλίκων που έχουν την ικανότητα να αποφασίσουν για τον εαυτό τους

Ικανότητα να αποφασίσει κάποιος:

- Η ικανότητα ενός ατόμου να αποφασίσει μπορεί να επηρεαστεί από διαταραχές της λειτουργίας του εγκεφάλου, προσωρινά ή μόνιμα
- **Όλοι οι εγγεγραμμένοι ιατροί** θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν την ικανότητα με συγκεκριμένες ερωτήσεις/αποφάσεις
Μπορεί να έχει διακυμάνσεις στην πάροδο του χρόνου
Η Ψυχική ασθένεια **ΔΕΝ** εμποδίζει πάντα την ικανότητα ενός ατόμου να παίρνει αποφάσεις.

Αξιολόγηση της ικανότητας

- Δίνονται Πληροφορίες
- Ρίσκα
- Ζυγίζει τα ρίσκα. Θετικά ή αρνητικά
- Να αντιληφθεί, να κρατήσει τις πληροφορίες και να σου δώσει πίσω την απόφαση του και τους λόγους του

Στο Η.Β

-
- *“Bolam 1957”* "If a doctor reaches the standard of a responsible body of medical opinion, he is not negligent".
 - *Montgomery v Lanarkshire 2015*
 - *The doctor should not make assumptions about the information a patient might want or need, or the clinical or other factors a patient might consider significant.*
 - *The doctor must give a patient the information she wants or needs about the potential benefits, risks and burdens and the likelihood of success for each option and should not withhold information unless believing that giving it would cause the patient serious harm, which is something more than the patient becoming upset or deciding to refuse treatment.*
 - *Patients must be told if treatment might result in a serious adverse outcome, that is an outcome resulting in death, permanent or long term physical disability or disfigurement, medium or long-term pain or admission to hospital, or other outcomes with a long-term or permanent effect on a patient’s employment, social or personal life, even if the likelihood is small.*
 - *Information must be given in a balanced way, avoiding bias, explaining the expected benefits as well as the potential burdens and risks.”*

Ο νόμος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1998

- Άρθρο 2 Το δικαίωμα στη ζωή
- Άρθρο 3 Απαγόρευση των βασανιστηρίων ή απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης
- Άρθρο 4 Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας

Ο νόμος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1998

- Άρθρο 5 Ελευθερίας και Ασφάλειας του προσώπου
- Άρθρο 6 Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη
- Άρθρο 8 Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Τηρούνται τα δικαιώματα της αυτονομίας στη θεραπεία;

Ψυχιατρικές διαταραχές και Οδήγηση

- Είναι καθήκον του κατόχου άδειας οδήγησης να ενημερώνει την αρχή αδειών εάν πάσχει από οποιαδήποτε ιατρική πάθηση
- Καθήκον του γιατρού είναι να ενημερώνει τον ασθενή για το καθήκον του τελευταίου να ενημερώνει την αρχή αδειών
- Ο γιατρός έχει καθήκον να ενημερώσει την αρχή αδειών μόνο εάν ο κάτοχος άδειας δεν μπορεί ή δεν θα το κάνει και υπάρχει κίνδυνος

Περί Ψυχιατρικής Νόμος

77(Ι)/1997

49(Ι)/2003

26(Ι)/2007

- Ψυχική διαταραχή" σημαίνει διαταραχή της συμπεριφοράς που οφείλεται σε ψυχική νόσο, η οποία είναι ασύμβατη με τον τόπο, το χρόνο και την ηλικία του ατόμου στο οποίο εκδηλώνεται.
- Σοβαρή ψυχική διαταραχή
 - 4.—(1) Ψυχική διαταραχή όπως ερμηνεύεται στο άρθρο 3 όταν-
 - (α) Εκδηλώνεται με βιαιότητα και σοβαρή αντικοινωνική συμπεριφορά · ή
 - (β) η κριτική ικανότητα του ασθενούς έχει επιδεινωθεί σε τέτοιο βαθμό, που καθιστά την κράτηση του ασθενούς αναγκαία για την προστασία του ιδίου και των πλησίων του, θα αναφέρεται ως σοβαρή ψυχική διαταραχή και για την οποία δικαιολογείται υποχρεωτική νοσηλεία.

Νοσηλεία μόνο δυνάμει του παρόντος Νόμου

-
- 7.—(1) Η νοσηλεία ψυχικά ασθενών προσώπων παρέχεται μόνο σε κέντρα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.
 - (2) Η νοσηλεία που αναφέρεται στο εδάφιο (1) είναι-
 - (α) Προαιρετική η οποία παρέχεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 8 · ή
 - (β) υποχρεωτική η οποία παρέχεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 9.

Υποχρεωτική νοσηλεία

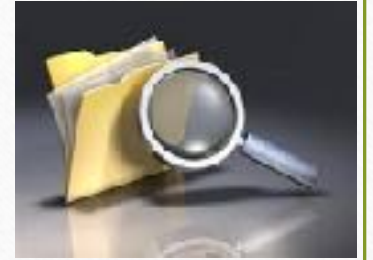

- 9.—(1) Οι πρόνοιες του άρθρου αυτού εφαρμόζονται στις περιπτώσεις όπου ο ασθενής πάσχει από σοβαρή ψυχική διαταραχή, για την οποία μόνο σε ασφαλές ψυχιατρικό κέντρο θα μπορούσε να παρασχεθεί η κατάλληλη νοσηλεία.
- (2) Η υποχρεωτική νοσηλεία παρέχεται μόνο σε ψυχιατρικά κέντρα ασφαλούς νοσηλείας.

- **Διαδικασία παροχής υποχρεωτικής νοσηλείας:**

(ζ) κατά την έκδοση κάθε διατάγματος νοσηλείας το δικαστήριο ακούει και τον ασθενή, εκτός αν από την προσαχθείσα μαρτυρία πειστεί ότι ο ασθενής δεν είναι σε θέση να καταθέσει. Σε τέτοια περίπτωση το δικαστήριο ακούει τις απόψεις του προσωπικού αντιπροσώπου του ασθενούς και όταν αυτός δεν εντοπίζεται, τις απόψεις του κοινωνικού λειτουργού, ο οποίος μπορεί να συνοδεύεται από δικηγόρο και ψυχίατρο της δικής του επιλογής.

Επιτροπή Εποπτείας

- Αρμοδιότητες Επιτροπής
- 21.—(1) Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι οι πιο κάτω:
- (α) Παρακολουθεί την εφαρμογή του Νόμου και εντοπίζει τυχόν ατέλειες με σκοπό την προώθηση μέσω των νενομισμένων διαδικασιών της τροποποίησής του ·
- (β) υποβάλλει εισηγήσεις όσον αφορά την καταλληλότητα των κέντρων παροχής νοσηλείας ·
- (γ) επιθεωρεί τα κέντρα όπου νοσηλεύονται ασθενείς και τους χώρους όπου διαμένουν ή τα κέντρα όπου παρέχεται εξωνοσοκομειακή φροντίδα μετά τον τερματισμό της νοσηλείας τους ·

Επιτροπή Εποπτείας

- (δ) παρέχει κάθε είδους συμβουλή ή καθοδήγηση σχετικά με τις πρόνοιες του Νόμου και τα δικαιώματα των ασθενών
- (ε) εξετάζει παράπονα σχετικά με την κράτηση και παροχή νοσηλείας σε οποιοδήποτε κέντρο και υποβάλλει τα ευρήματα και εισηγήσεις στον Υπουργό ·
- (στ) υποβάλλει συστάσεις προς τον Υπουργό για ανάκληση της άδειας λειτουργίας κέντρου.
- (2) Η Επιτροπή στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της δεν επιλαμβάνεται θεμάτων κλινικής ψυχιατρικής.
- (3) Η Επιτροπή δύναται με εσωτερικούς κανονισμούς να ρυθμίζει οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες της.

Θεραπεία για την οποία απαιτείται Συγκατάθεση

- 26.—(1) Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε μορφή παρεμβατικής θεραπείας που ο Υπουργός, κατόπιν σύστασης του διευθυντή και της Ψυχιατρικής Εταιρείας, ορίζει με γνωστοποίηση του δημοσιευόμενου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
- (2) Παρεμβατική θεραπεία εφαρμόζεται μόνο αφού εξασφαλιστεί η συγκατάθεση του ασθενούς ή του προσωπικού αντιπροσώπου του.
- (3) Για εξασφάλιση της συγκατάθεσης ο ψυχίατρος, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 27, υποχρεούται να επεξηγεί στον ασθενή ή στον προσωπικό αντιπρόσωπό του τη φύση και τη σκοπιμότητα της παρεμβατικής θεραπείας, όπως και τις πιθανές παρενέργειες, με τρόπο ακριβή, σαφή και κατανοητό.

Θεραπεία για την οποία απαιτείται Συγκατάθεση

- (4) Εξαιρουμένων των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 27, η εφαρμογή παρεμβατικής θεραπείας χωρίς τη συγκατάθεση του ασθενούς ή του προσωπικού αντιπροσώπου του παρέχει σ' αυτούς το δικαίωμα προσφυγής στην Επιτροπή, η οποία υποβάλλει σχετική γνωμάτευση στον Υπουργό.
- (5) Για σκοπούς του άρθρου αυτού-
- "παρεμβατική θεραπεία" σημαίνει θεραπεία που παρεμβαίνει στη σωματική ή πνευματική ακεραιότητα του ασθενούς · και
- "Ψυχιατρική Εταιρεία" είναι κλάδος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου που έχει συσταθεί δυνάμει του περί Ιατρών (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) Νόμου του 1967.

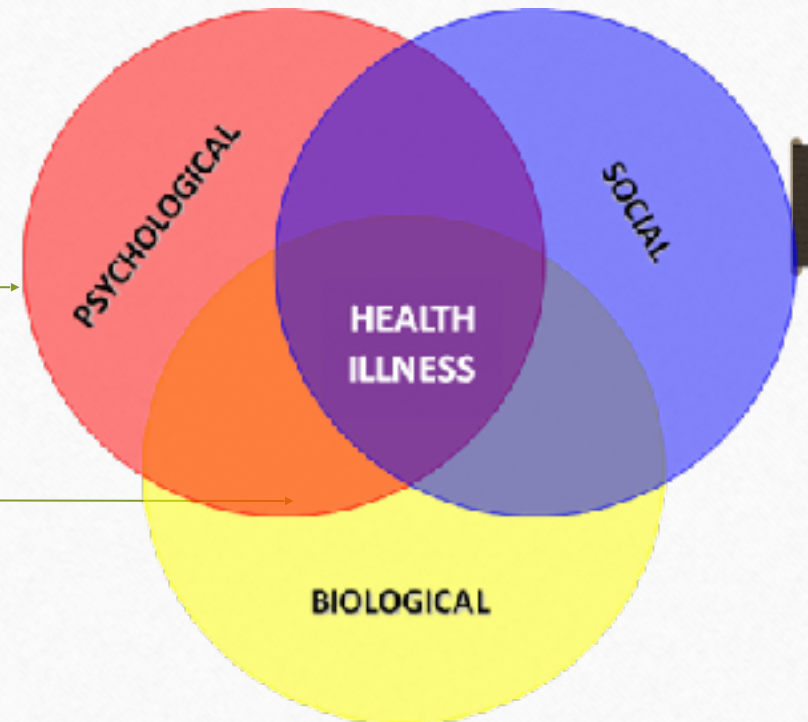
Mens rea και ποινικό αδίκημα

- "the act is not culpable unless the mind is guilty"
- «Η πράξη δεν είναι ένοχη, εκτός εάν το μυαλό είναι ένοχο».

ΒΙΟΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

- ΒΙΟ
- ΨΥΧΟ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ

Κατανόηση διαφορετικότητας στην παροχή φροντίδας και σεβασμός χωρίς διακρίσεις

- φυλής
- φύλου
- χρώματος
- ηλικίας
- κοινωνικοοικονομικού επιπέδου
- σεξουαλικού προσανατολισμού
- θρησκείας

Σας Ευχαριστώ